

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 10P/65/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4319201469
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jana Kosorínová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2020:4319201469.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice sudkyňou Mgr. Janou Kosorínovou vo veci starostlivosti o mal. W. X. S., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny J., bytom u otca, z rodičov: Ľ.Š. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. S. XXX, v konaní zastúpený JUDr. Beátou Hilvertovou, advokátkou so sídlom Levice, Sládkovičova 1 a U. Š., nar. XX.XX.XXXX, bytom J., V. I. X, v konaní zastúpená Mgr. Renátou Mészáros, advokátkou so sídlom Levice, Nám. Hrdinov 7-8, na návrh otca o úprave výkonu rodičovských práv a povinností, takto

r o z h o d o l :

I. Mal. W. X., nar. XX.XX.XXXX sa z v e r u j e do osobnej starostlivosti matke.

II. Obaja rodičia sú o p r á v n e n í mal. dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok.

III. Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu mal. dieťaťa počnúc dňom 19.03.2020 do 04.05.2020 a počnúc dňom právoplatnosti výroku I. rozsudku sumou 100,- eur mesačne, ktoré výživné je povinný platiť do 15-teho dňa toho-ktorého mesiaca vopred k rukám matky.

IV. Zročné výživné za obdobie od 19.03.2020 do 04.05.2020 vo výške 154,91 eur je otec p o v i n n ý zaplatiť do 30-tich dní odo dňa právoplatnosti rozsudku do rúk matky.

V. Upravuje sa styk otca s mal. W. X., nar. XX.XX.XXXX tak, že otec je o p r á v n e n ý stýkať sa s dieťaťom:

- každý páry týždeň v roku od piatku 17:00 hod. do nedele do 17:00 hod.
- každý nepáry týždeň v roku v stredu od 15:30 hod. do 18:00 hod.
- každoročne od 01.07. od 09:00 hod. do 15.07. do 19:00 hod.
- každoročne od 01.08. od 09:00 hod. do 16.08. do 19:00 hod.
- každý nepáry rok od 24.12. od 09:00 hod. do 25.12. do 18:00 hod.
- každý páry rok od 30.12. od 09:00 hod. do 03.01. nasledujúceho roka do 18:00 hod.
- každý páry rok v čase jarných prázdnin od pondelka od 09:00 hod. do piatka do 18:00 hod.
- každý nepáry rok počas veľkonočných sviatkov od Zeleného štvrtka od 09:00 hod. do Veľkonočného pondelka do 18:00 hod.

VI. Matka je p o v i n n á dieťa na styk riadne pripraviť, otcovi ho v mieste jej bydliska v určenom čase odovzdať a otec je povinný dieťa v stanovenom čase prevziať a po ukončení styku na tom istom mieste odovzdať matke.

VII. Matka je p o v i n n á prispievať na výživu mal. dieťaťa počnúc dňom 10.04.2019 do 18.03.2020 a od 05.05.2020 sumou 60,- eur mesačne vždy do 15-teho dňa toho-ktorého mesiaca vopred k rukám otca do právoplatnosti výroku I. rozsudku.

VIII. Zročné výživné za obdobie od 10.04.2019 do 06.10.2020 vo výške 712,38 eur je matka p o v i n n á zaplatiť do 90-tich dní odo dňa právoplatnosti rozsudku do rúk otca.

IX. Návrh otca na zverenie mal. dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti sa z a m i e t a .

X. Každý z rodičov je p o v i n n ý nahradiť štátu trovy znaleckého dokazovania vo výške 242,- eur do 60-tich dní odo dňa právoplatnosti rozsudku na účet Okresného súdu Levice.

XI. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Otec mal. dieťaťa dňa 10.04.2019 doručil Okresnému súdu Levice návrh na úpravu práv a povinností rodičov k mal. dieťaťu spolu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia. Navrhol mal. dieťa zveriť do jeho osobnej starostlivosti a zo strany matky určiť primerané výživné. V písomnom návrhu poukázal na to, že s matkou dieťaťa spolu žili asi rok. Istý čas bol syn v starostlivosti matky, ale keď zistil, že sa o dieťa nestará, prevzal ho do svojej starostlivosti. Osobne sa o dieťa za pomoci svojej matky a priateľky stará od r. 2017, pričom matka sa o dieťa nezaujíma. Na pojednávaní uviedol, že s matkou dieťaťa prerušili spolužitie v čase, keď syn mal 2 roky. Následne si dieťa striedali. O maloletého sa staral on, matka, resp. jeho matka, keď matka dieťaťa musela ísť do práce. Toto fungovalo, kým neprišiel do domácnosti matky a tam bol cudzí muž, čo mu vadilo. Syn po ceste domov od matky sa chystal za nohu a tvrdil, že ho vybil ujo. Odvtedy maloletý zostal v jeho domácnosti. Asi po pol roku matka prišla do materskej školy ako „veľká voda“, nikto ju tam nepoznal. Prišla ešte raz ukázať mu, že bolo zrušené neodkladné opatrenie, pričom on doteraz nechápe, prečo bolo zrušené. V januári 2020 prišla matka s policajtmí, že si chce syna zobrať. Policajti sa s jeho súhlasom so synom rozprávali s tým, že odmietol ísť s matkou. Žiaden záznam mu nevydali. Pýta sa, čo je to za matku, keď za dieťaťom príde „s holou rukou“. U neho je o dieťa postarané, má pevný režim, vie kto je kto. Žije asi tri roky s priateľkou. Poukázal na to, že počas spolužitia s matkou syn bol hospitalizovaný v nemocnici a matka tvrdila, že nemôže byť s ním hospitalizovaná. Následne zistil, že v nemocnici majú voľné miesto. On s ním nebol hospitalizovaný, nakoľko matka ho vzala k sebe a bola za neho zodpovedná. Skutočnosti, ktoré uviedla MUDr. Korpášová nie sú pravdou, to sú výmysly od matky. Síce sa stane, že pracuje i cez víkend, ale vždy sa vracia v ten deň domov. Potvrdil, že syn jeho priateľku oslovuje „mama“. On mu to nekázal, ale myslí si, že matka je tá, ktorá sa stará. Tvrdil, že stratil telefón, ale matka určite jeho telefónne číslo vie, nakoľko má kamarátky, ktoré ho vedia. Ak by bola opačná situácia a chcel by dieťa vidieť, dovtedy by čakal pred škôlkou, kým by ho nevidel. Matka sa len tvári, že má o syna záujem. Poukázal na to, že matka strieda partnerov. O matke sa doma nerozprávajú, ale syna proti matke nevedie. Na ostatnom pojednávaní (06.10.2020) navrhol mal. dieťa zveriť do striedavej osobnej starostlivosti tak, že dva týždne by syn bol u neho a rovnakú dobu u matky. Uviedol, že s matkou dieťaťa nekomunikuje, ona posielala primitívne správy, nemá chuť na komunikáciu. Matka je primitívna osoba, len pred súdom sa na niečo hrá. Chce len spochybníť, že sa synovi dostatočne nevenujú, ale dieťa má presne to isté ako syn matky mal. L., ktorý

tiež má problém s učením, písaním. Poukázal na to, že dieťa už chodí k logopedičke a malo ísť aj na vyšetrenie do CPPPP Levice, kde termín pre pandémiu bol zrušený. Syn normálne navštevuje materskú školu. Dieťa sa na matku nepýta. Potvrdil, že od mája matke syna nedal, aj k znalkyni išiel so synom on, keďže mal obavu, že mu matka dieťa nevydá späť. V marci sa dohodli, že si matka syna zoberie na víkend, ale následne to predĺžila na týždeň a potom na šesť týždňov. Keď prišiel pre dieťa, jeho bratia sa hrali vo vnútri a syn na dvore. Pochybuje, že bratia k maloletému majú dobrý vzťah. Ak by bola striedavá starostlivosť, poskytne matke svoje telefónne číslo. Venuje sa synovi, kreslia spolu, počítajú, skladajú si. Matke dieťaťa neverí, aj počas ich spoločného života hrala divadlo. Počas obdobia, ktoré syn bol u matky, neprispel na jeho výživu, nepredpokladal, že dieťa u nej bude tak dlho. Myslí si, že ak sa matka so synom chcela stretnúť, mohla ho počkať v materskej škole, čo neurobila. Právna zástupkyňa otca poukázala na to, že pri pohovoroch mala snahu otca dieťaťa motivovať a usmerniť ho v tom, aby matke poskytol telefónne číslo, komunikoval s ňou. Uviedla, že s otcom komunikácia je náročná a v konečnom dôsledku si urobí, čo on uzná za vhodné. V záverečnom vyjadrení poukázala na to, že mal. dieťa je v podstate viac v osobnej starostlivosti otca, ktorý starostlivosť vykonáva za pomoci svojej priateľky, jej otca a rodičov. Problém medzi rodičmi je ohľadne styku matky s dieťaťom. Otec má

snahu modifikovať situáciu a dospieť k dohode. Má za to, že je dôležitý znalecký posudok, ktorý podporil striedavú osobnú starostlivosť, avšak vykreslil aj osobnostnú výbavu oboch rodičov. Bolo preukázané, že obaja rodičia majú dieťa radi ako i dieťa oboch rodičov. U rodičov je vhodný model striedavej osobnej starostlivosti v dvojtypných intervaloch. Navrhla, aby maloletého boli oprávnení zastupovať obaja rodičia. Výšku výživného s poukazom na nepomer v príjmoch rodičov, ponechala na úvahe súdu. Tiež navrhla rozhodnúť o zaostalom výživnom zo strany matky od podania návrhu s tým, aby súd započítal plnenia, ktorými matka prispela na výživu.

2. Matka s podaným návrhom nesúhlasila. V písomných vyjadreniach doručených súdu ako i na pojednávaní poukázala na to, že syn od jeho narodenia do r. 2018 bol v jej starostlivosti. Keď sa 01.03.2018 zamestnala, dohodla sa s matkou otca, že sa bude o dieťa starať, pokiaľ je v práci, aby dieťa nemuselo ísť do jasí. V tom čase pracovala 6 dní a dva dni mala voľno. Otec vtedy robil vodiča na kamióny, chodil do zahraničia. V decembri 2018 si otec syna zobral a odvtedy na jej sms-ky nereagoval, zatajoval sa, resp. spočiatku reagoval na jej dotaz ako to bude so synom tak, že sa vyjadril „ako doteraz“. Myslela si, že si budú naďalej dieťa striedať, preto ani nepodala návrh na úpravu práv a povinností. V marci 2018 jej otec sľúbil, že jej syna prinesie k čomu nedošlo. Mala snahu sa s maloletým stretnúť, bola v bydlisku otca, avšak nikto tam nebol. Kontaktovala i matku otca. Tiež ju kontaktovali z materskej školy s tým, že syn tam nechodí 2 mesiace a budú to riešiť. Potvrdila, že bola v materskej škole, ale žiaden „cirkus“ nerobila. Keď sa snažila ísť za synom v januári 2020, nikto jej neotvoril, ale počula dieťa rozprávať. Po asistencii polície syn k nej prišiel, dal je pusku, neodíšiel s ňou, povedal, že s ocinom idú na výlet. Myslí si, že otec dieťa nevedie k tomu, že má biologickú matku. Ona by nedopustila, aby dieťa jej priateľa volalo otec, keď má svojho otca. Poukázala na to, že s terajším priateľom má vážny vzťah vyše dvoch rokov. Sama si našla prácu na jednu zmenu, aby mohla byť so synom. Ošetrojúcu lekárku maloletého navštevuje i s ostatnými deťmi, pričom táto jej uviedla, že dieťa je nezávladnutelné, neposedné a pán, ktorý s ním k nej chodí ho nezávlada. Pokiaľ by syn hospitalizovaný v minulosti v nemocnici, nezostala s ním, nakoľko sa musela postarať o ďalšie mal. deti. Poprela, že by jej priateľ maloletého niekedy udrel. Bola ochotná na výživu syna prispievať aj na náklady so škôlkou, ale pre nekomunikáciu s otcom tak nemohla urobiť. V priebehu konania však začala prispievať, synovi nakúpila i ošatenie, ktoré ponechala vo svojej domácnosti. Otec jej dieťa vydal na víkend po pojednávaní vo februári. Syn bol u nej súvislo od 19.03.2020 do 05.05.2020. Snažila sa mu nastaviť nejaký režim, nakoľko chodil neskoro spať. V jej domácnosti nebol hyperaktívny. Hral sa s bratmi. Snažil sa kresliť. Učila ho tvary a farby. Počas obdobia, ktoré syn bol u nej, otca cez jeho priateľku informovala ohľadne maloletého. Otec sa na neho dotazoval 2-krát. S ňou otec vôbec nekomunikuje. Bolo jej ľúto, že syn s otcom nebol dlhšiu dobu, tak mu umožnila, nech ho príde pozrieť. V tom čase bola s deťmi na chate. Otec behom minúty dieťa pripútal do autosedačky. Syn nebol prezlečený, bol v papučkách. Otec jej vytkol, že ho mala 6-týždňov, ale

sľúbil, že o týždeň ho privezie. Odvtedy však syna nemala. Aj k znalkyni mala dieťa doniesť ona, ale otec to neumožnil. Snažila sa cestou priateľky otca dohodnúť na stretnutí so synom, nakoľko na otca nemá telefónne číslo. Nebolo jej vyhovené, pričom poslednú reakciu na svoje správy dostala 26.08.2020. Tiež išla do domácnosti otca, ale nik doma nebol. Ak by synovi boli diagnostikované vývinové poruchy (ako u jej syna) otec vie, ako sa k nemu má chovať. Pokiaľ bude pokyny dodržiavať, tak dieťa môže v škole dobre prosperovať. Právna zástupkyňa matky poukázala na znalecký posudok, z ktorého je zrejmé, že dieťa je zaostalé vo vývoji, nepozná farby, čísla, nevie dostatočne komunikovať. Matka nemala dosah na výchovu dieťaťa. Ešte v čase vykonávania znaleckého posudku bola matka prístupná k striedavej osobnej starostlivosti, chcela sa s otcom dohodnúť, nech si takúto formu starostlivosti vyskúšajú. Navrhla dieťa zveriť do starostlivosti matky, keďže je potreba sa maloletému intenzívne venovať. Je v predškolskom veku a zrejme bude mať odklad školskej dochádzky. U matky sú ďalšie deti, ktoré maloletému môžu byť príkladom. Výšku výživného ponechala na úvahe súdu. Netrvala na úprave styku otca s dieťaťom súdnou cestou, keďže otcovi v styku nemieni brániť. Pokiaľ by súd považoval za potrebné styk upraviť, navrhla ho upraviť každý druhý víkend, počas sviatkov a prázdnin.

3. Kolízny opatrovník s poukazom na vykonané dokazovanie a závery znaleckého posudku navrhol mal. dieťa zveriť do osobnej starostlivosti matke, zo strany otca určiť výživné vo výške 100,- eur mesačne a upraviť styk otca s dieťaťom v čo najširšom rozsahu. Poukázal na to, že síce obaja rodičia majú vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť o dieťa, avšak striedavá starostlivosť nie je vhodná, nakoľko komunikácia rodičov zlyháva. Matka má lepšie predpoklady pre starostlivosť, keďže pokiaľ dieťa

bolo dlhšie v starostlivosti otca, neumožňoval matke styk s dieťaťom, nepodporoval vzťah syna k matke a matku nepovažuje za dôležitý článok v živote dieťaťa. Ponechal na zváženie súdu nariadiť výchovné opatrenie - poradenstvo na referáte Poradensko-psychologických služieb úradu práce, sociálnych vecí a rodiny levice, za účelom zlepšenia komunikácie medzi rodičmi.

4. Dokazovaním zistil súd tento skutkový stav:

4.1 Mal. W. X. sa narodil z mimomanželského pomeru. Rodičia dieťaťa spolužitie prerušili v r. 2017. Dieťa sa nachádzalo v starostlivosti matky. Dňa 01.03.2018 sa matka zamestnala a dohodla sa so starou matkou dieťaťa, že pokiaľ bude v práci, mal. W. bude u nej. Takýto systém fungoval do októbra 2018. Následne stará matka začala mať zdravotné problémy (mozgová mŕtvica), o ktorej skutočnosti matka nevedela, keďže otec dieťaťa s ňou nekomunikoval. Začiatkom decembra 2018 jej zavolať otec dieťaťa s tým, aby pre syna prišla. Toto aj urobila a požiadala v zamestnaní o možnosť pracovať na jednu zmenu. Otec dieťaťa prišiel pre syna, zobral ho k sebe s tým, že jej ho prinesie 12.12.2018, čo však neurobil. Na jej dotaz otec uviedol, že to bude ako doteraz. Myslela si, že syna bude mať v čase, keď nepracuje. Dieťa mala u seba od 27.12.2018 do 30.12.2018. Následne i napriek správam, ktoré otcovi zasielala, v snahe prísť si pre syna do domácnosti otca, jej styk s dieťaťom nebol umožnený. Až po apelácii súdu na otca dieťaťa na pojednávaní, otec matke dieťa vydal 19.03.2020. Dohodli sa spočiatku, že dieťa u matky zostane na víkend. Pre pandemické opatrenia matka si syna ponechala v domácnosti do 05.05.2020 (bez dohody s otcom). Otca cestou jeho priateľky informovala pravidelne ohľadne dieťaťa. Na jej podnet otec prišiel syna dňa 05.05.2020 pozrieť a prevzal ho do svojej starostlivosti. Odvetdy matke styk neumožnil, neumožnil jej s dieťaťom dostaviť sa k znalkyni i napriek tomu, že znalkyňa matku predvolala s mal. W. do dňa rozhodnutia súdu matka nedisponovala telefónnym číslom otca. O syna sa naďalej zaujíma cestou priateľky otca, pričom poslednú odpoveď obdržala 26.08.2020.

4.2 Uznesením zo dňa 27.05.2019 č.k. 10P/65/2019-11 súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne maloletého zveril do osobnej starostlivosti otca a zo strany matky určil výživné 40,- eur mesačne s tým, že neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania. Na základe odvolania matky, Krajský súd v Nitre uznesením zo dňa 11.09.2019 č.k. 7CoP/36/2019-43 zmenil uznesenie súdu prvej inštancie tak, že návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

4.3 Matka dňa 25.10.2019 doručila súdu návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhala upraviť jej styk s maloletým. Uznesením zo dňa 15.11.2019 č.k. 10P/65/2019-72 súd konanie o nariadenie neodkladného opatrenia zastavil z dôvodu späťvzatia návrhu.

4.4 Matka opätovne dňa 09.12.2019 doručila návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhala do rozhodnutia vo veci samej zverenia maloletého do jej osobnej starostlivosti, určenia výživného zo strany otca vo výške 40,- eur a upravenia styku dieťaťa s otcom, každý párnny víkend od piatku 18:00 hod. do nedele 18:00 hod. Uznesením zo dňa 08.01.2020 č.k. 10P/65/2019-110, tunajší súd návrh zamietol.

4.5 Šetrením pomerov na strane rodičov bolo zistené, že obaja majú vhodné bytové podmienky pre starostlivosť o dieťa. Otec obýva rodinný dom pozostávajúci z piatich izieb s kuchyňou a príslušenstvom. Zariadenie je kompletne, na dobrej úrovni, hygienické podmienky sú udržiavané. Dieťa má priestranú izbu, v ktorej má všetko potrebné pre zdravý vývin, spánok, trávenie voľného času. V spoločnej domácnosti s otcom býva jeho priateľka, ktorá sa o dieťa stará, pokiaľ je otec v práci, prípadne starostlivosť o maloletého zabezpečuje jej otec. V čase šetrenia dieťa bolo doma (bolo choré). Bolo čisté, primerane oblečené. Pôsobilo pokojne, veselo (čl. 93-94). Matka obýva trojizbový byt v osobnom vlastníctve jej matky. V domácnosti s ňou bývajú jej ďalšie dve mal. deti a priateľ.

4.6 Z oznámenia ošetrujúcej lekárky maloletého MUDr. Korpášovej vyplýva, že pred aprílom 2019 maloletý jej ambulanciu navštevoval väčšinou v doprovode matky, párkrát v doprovode starej matky. Dieťa bolo kľudnejšie, spolupracovalo. V auguste 2019 v doprovode starého otca maloletý absolvoval preventívnu prehliadku. V septembri a októbri 2019 ho sprevádzal otec. V novembri maloletý prišiel v doprovode staršieho pána, ktorý udával, že je starým otcom. Maloletý bol nespokojný, neposedný, neposlúchal, bol vyslovene nervózný a negativistický. Starý otec udával, že dieťa je zlé, neposlúcha. Dieťa na vyšetrenie chodí čisté, upravené, len ostatné obdobie sú prítomné výrazné zmeny správania (správa doručená 31.12.2019 čl. 109).

4.7 Z hodnotenia materskej školy súdu doručeného 29.11.2019 bolo zistené, že maloletý chodí do škôlky sporadicky, často býva chorý. Do škôlky chodí v sprievode otca a jeho družky. Tiež ho v poslednom čase prevádzal otec družky. Chodí do zariadenia čistý a upravený. Jeho správanie je prijateľné, ale reč je nezrozumiteľná. Matka prejavila záujem v škôlke koncom mája, júna 2019, informovala sa, či

syn navštevuje škôlku. V októbri 2019 doniesla súdne rozhodnutie, že sa zrušilo dočasné zverenie maloletého otcovi. Odvtedy sa matka nezaujíma. Zariadeniu nie je známe, či dieťa býva s otcom alebo otcom jeho družky, ktorý ho do škôlky sprevádza a telefonicky vyhlasuje, keď je chorý. Poplatky za škôlku neboli uhrádzané v termíne, ale až po výzve.

4.8 Súd vo veci nariadil znalecké dokazovanie znalkyňou z odboru psychológia - odvetvie klinická psychológia detí a dospelých. Zo záverov znaleckého posudku č. 10/2020 ustanovenej znalkyne Mgr. Olgy Dianiškovej vyplýva, že osobnosť maloletého je vo vývine, jeho intelektové schopnosti zodpovedajú pásnu širšej normy. Spolupráca s ním je oslabená, jeho správanie zodpovedá veku mladšieho dieťaťa. Dieťa je spontánne, vôľové vlastnosti sú oslabené, neprejavuje dostatočný záujem o riadenú činnosť. Má vybudovaný pozitívny citový vzťah k obom rodičom, partnerom rodičov, súrodencom, starým rodičom. Verbálny prejav dieťaťa je významne oneskorený, reč je nečistá, ťažšie zrozumiteľná, je potrebná logopedická starostlivosť a pravidelná návšteva materskej školy. Dieťa potrebuje intenzívnejšie výchovno-vzdelávacie podnety v domácom prostredí. Maloletý má vybudovaný citový vzťah k obom rodičom. Počas spoločného stretnutia celej rodiny sa túlilo k otcovi, udávalo, že chce bývať pri otcovi, usmievalo sa na otca. Otec si dieťa privinul k sebe. Test rodinných vzťahov nebolo možné dokončiť, dieťa niektorým otázkam nerozumelo, nesústredilo sa. V projektívnej technike rodiny nakreslil všetkých troch členov (mamu, tatu a seba). Obaja rodičia majú maloletého radi, majú o neho záujem, chcú sa o dieťa starať.

Dieťa vyžaduje zvýšenú starostlivosť zo strany rodičov, rozvíjanie vedomostného obzoru, rečového a grafického prejavu. Od septembra bude nutná návšteva materskej školy a logopedická starostlivosť. Pred znalkyňou rodičia uviedli, že by súhlasili so striedavou starostlivosťou. Osobnosť matky je menej vyvážená, jej empatické schopnosti sú vybudované, kontakt s realitou je zachovaný, známky psychotickej poruchy sa nepreukázali. Osobnostné zameranie je extrovertné, je spoločenská, aktívna. Je činorodá, agresívne tendencie nie sú zvýraznené. Je sociabilná, neprezentuje sa v lepšom svetle, dokáže byť k sebe kritická. Emotivita je labilnejšia, prítomné je úzkostné prežívanie, zvýšené intrapsychické napätie, jej vnútorný živo je intenzívny, v záťažových situáciách je zvýšené riziko emočnej nevyváženosti. Osobnosť otca je vyvážená, kontakt s realitou je zachovaný, známky psychotickej poruchy nie sú prítomné. Zvýraznená je stereotypia myslenia, znížená obsahová variabilita, jeho záujmy sú chudobnejšie. Na škále extroverzie - introverzie sa pohybuje v pásme priemeru, dokáže spolupracovať s okolím, jeho empatické schopnosti ne sú dostatočne vybudované. Vyznačené sú opozičné tendencie, k okoliu sa stavia kriticky, agresivita nie je zvýraznená. Emotivita je labilnejšia, zvýšené intrapsychické napätie, prítomné je riziko zlyhávania v záťažových situáciách, sociálna prispôsobivosť je oslabená. Dieťa je vo veku, kedy je zvýšene ovplyvniteľné oboma rodičmi, ktorí sú pre dieťa najväčšími autoritami. Matka uviedla, že dieťa proti otcovi viesť nebude, bola by rada, keby sa dohodli. Otec priznal, že sa snaží pred dieťaťom vyjadrovať na adresu matky čo najmenej. Obaja rodičia sa snažia dieťa vychovávať čo najlepšie v rámci svojich možností. Otec ho uspokojuje po citovej stránke aj bežnej opatere, pohrá sa s ním, pohladí ho, pritulí sa k nemu, zabezpečuje mu stravu, oblečenie, pomáha mu s kúpaním, uspáva ho, prečíta mu rozprávku. Celý deň dieťa sleduje otca pri práci - oprave áut. Problémom je, že pri otcovi dieťa nenavštevuje pravidelne materskú školu, chýbajú mu základné vedomosti, ktoré by v nej mohol získať, jeho verbálny a grafický prejav nie je dostatočne rozvíjaný. Matka vzhľadom na starostlivosť o maloletého. Pre dieťa je dôležité, aby si budovalo vzťah k starším súrodencom, ako i starým rodičom z druhej strany. Stredný syn matky má vývinové poruchy učenia, matka s ním navštevovala logopéda. Myslí si, že návšteva materskej školy je nevyhnutná. Pre zdravý osobnostný vývin dieťaťa je dôležité, aby sa rodičia nevyjadrovali pred dieťaťom negatívne o druhom rodičovi, dieťaťu tým ubližujú, mali by podporiť výchovné snahy druhého rodiča. Matka uznáva dôležitosť druhého rodiča v živote a výchove dieťaťa, s výchovou jej pomáhala v útlom veku syna aj svokra, na ktorú sa spoľahla. Rovnako sa spoľahla na otcovu starostlivosť, avšak sa jej nepáčilo, že otec jej odmietol dieťa dávať, stará matka ju presvedčila, aby to neriešila súdnou cestou, aby sa dohodli. Je rozhodnutí, dieťa dávať otcovi podľa dohody, je rada, že otec o dieťa prejavuje záujem. Otec pochybuje o dôležitosti druhého rodiča v živote a výchove dieťaťa. Poukazuje na to, že matka dlhú dobu nejavila záujem o dieťa. Tiež sa mu nepáči, že sa na matku nemôže spoľahnúť, podľa neho nedodríava dohody. Obaja rodičia sú po osobnostnej stránke menej vyvážení, prispôsobiví, avšak obidvaja sa dokážu o dieťa postarať, dieťa ich rešpektuje, má k nim vytvorenú pozitívnu citovú väzbu, obaja sú pre zdravý osobnostný vývin dieťaťa dôležití. Matka je zrelšia v tom, že je rada, že otec má záujem o dieťa, uznáva jeho dôležitosť vo výchove maloletého. Otec nedokáže matke odpustiť minulosť, má pochybnosti o jej dôležitosti vo výchove syna, nemotivoval dieťa ku kontaktom s matkou. Matka má viac skúseností s výchovou detí, je praktickejšia, plánuje so synom navštevovať odborníkov, ktorých dieťa potrebuje. Obaja majú dlhodobý

partnerský vzťah, ich partneri majú k dieťaťu pozitívnu citovú väzbu. Ani jeden z rodičov by nesúhlasil s tým, aby dieťa bolo zverené do osobnej starostlivosti len jednému rodičovi. Dieťa bolo v prítomnosti oboch rodičov šťastné, samo si vynútilo prítomnosť oboch v miestnosti.

4.9 Otec do marca 2019 pracoval ako vodič medzinárodnej dopravy (na živnosť). Od 22.04.2019 je zamestnaný v spoločnosti SODEMA, s.r.o. Za r. 2019 jeho príjem spolu s cestovnými náhradami predstavoval 1 442,24 eur. Za r. 2020 (do júna) 1 060,06 eur. Je vlastníkom rodinného domu. mesačne uhrádza poplatky za elektrinu 27,- eur, plyn 52,- eur, splátky auta 110,51 eur, faktúry spoločnosti Orange okolo 49,- eur, za vodu 20,- eur. Ročne uhrádza daň z nehnuteľnosti 33,06 eur, poplatok za komunálny odpad 14,24 eur. Jeho priateľka je nezamestnaná. Otec inú vyživovaciu povinnosť nemá.

4.10 Matka do marca 2019 bola zamestnankyňou spoločnosti Spilatex, s.r.o., kde dosahovala priemerný čistý mesačný príjem 578,98 eur. Následne sa stala SZČO. Podľa predložených faktúr za r. 2019 dosiahla príjem 4 407,30 eur a r. 2020 2 039,25 eur. Poberá tiež rodinné prídavky pre tri deti vo výške 24,95 eur pre jedno dieťa. Obyva byt, ktorý je vo vlastníctve jej matky, pričom matke prepláca všetky náklady s bývaním, t.j. mesačne preddavky spojené s užívaním bytu 110,30 eur, elektrinu 44,90 eur, plyn 11,- eur. Má tiež vyživovaciu povinnosť k mal. V., nar. XX.XX.XXXX a L., nar. XX.XX.XXXX, ktoré deti sú zverené do jej osobnej starostlivosti. Priateľ matky je zárobkovo činný.

4.11 Mal. W. navštevuje materskú školu. mesačné školné predstavovalo 10,- eur (v tomto školskom roku sa už neuhrádza) a stravné 1,54 eur / deň. Tiež sa jednorazovo uhrádzajú poplatky za hygienické potreby 3,- eurá, triedny fond 10,- eur, ZRPŠ 15,- eur, pracovné zošity 7,- eur, vystúpenia 6,- eur, forografovanie 10,- eur. Od augusta 2020 navštevuje logopéda.

5. Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

6. Podľa § 24 ods. 2 Zákona o rodine Ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

7. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

8. Podľa § 24 ods. 5 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloleťom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloleťom dieťati domáhať na súde.

9. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

10. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

11. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

12. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

13. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

14. Podľa § 62 ods. 6 Zákona o rodine ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

15. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

16. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

17. Podmienkou pre zverenie mal. dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, ktoré musia byť splnené kumulatívne je to, že obaja rodičia sú spôsobilí dieťa vychovávať, striedavá osobná starostlivosť je v záujme dieťaťa a takouto formou budú lepšie zabezpečené potreby dieťaťa a so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov. Striedavá osobná starostlivosť pripadá do úvahy vtedy, ak obaja rodičia prejavujú o zverenie dieťaťa do starostlivosti úprimný a skutočný záujem (subjektívne kritérium) a obaja naplňajú relevantné objektívne kritérium zhruba v rovnakej miere. V prípade, že jeden z rodičov spĺňa tieto kritériá výrazne lepšie, je spravdla v záujme dieťaťa, aby bolo zverené do starostlivosti tohto rodiča, samozrejme s adekvátnou úpravou styku druhého rodiča s dieťaťom. Právna úprava zakotvená v § 24 ods. 2 Zákona o rodine korešponduje s dohovorom o právach dieťaťa prijatým 20. novembra 1989, ktorý v čl. 3 ods. 1 určuje, že záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, či už je uskutočňovaná verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodárnymi orgánmi. Článok 8 Dohovoru predpokladá, že štáty, ktoré sú zmluvnou stranou dohovoru, vynaložia všetko úsilie na to, aby bola uznávaná zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa a základným zmyslom starostlivosti musí byť pritom záujem dieťaťa. Rovnako aj listina základných práv a slobôd vo svojom článku 32 ods. 1 v spojení s ods. 4 určuje, že rodičovstvo a rodina sú pod ochranou zákona, pričom starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov, deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť.

18. V zmysle Zákona o rodine obaja rodičia sú spôsobilí vychovávať dieťa, pokiaľ nie je preukázaný opak. Striedavá starostlivosť chráni záujem zachovať dieťaťu oboch rodičov, keď už došlo k ich rozchodu. Takýmto riešením sa zo života detí nevytráti významnejším spôsobom ani jeden z rodičov. Pri striedavej starostlivosti ide o to, že aj keď dieťa prichádza o rodinné istoty, bude mať k dispozícii rovnako oboch rodičov. Je to forma, ktorá ochráni dieťa od toho, aby sa muselo rozhodovať, ktorý z rodičov je ten dobrý, selektovať a potláčať svoje potreby a túžby vo vzťahu k jednému alebo druhému rodičovi. Rodičia musia spolu komunikovať a mať na mysli v prvom rade prospešný vývin a pohodu svojho dieťaťa.

19. V prejednávanej veci mal súd preukázané, že otec návrh na úpravu práv a povinností rodičov k mal. dieťaťu podal súdu dôvodne, keď rodičia dieťaťa spolužitie prerušili ešte v r. 2017. Prihliadnuc na výsledky vykonaného dokazovania a prihliadnuc na najlepší záujem mal. W. X. dospel súd k záveru, že v prejednávanej veci inštitút striedavej osobnej starostlivosti nie je vhodný a to napriek tomu, že obaja rodičia k dieťaťu prechovávajú pozitívne city, majú obaja záujem o osobnú starostlivosť, majú vhodné bytové podmienky pre starostlivosť o dieťa a maloletý má dobré vzťahy k obojmu rodičom, pričom žiadneho nepreferuje. Bolo preukázané, že zavinením otca je medzi rodičmi problematická, dá sa povedať, žiadna komunikácia ohľadne dieťaťa, keď otec matke odmietol dať svoje telefónne číslo, matka komunikuje ohľadne maloletého len s priateľkou otca. Za daných okolností rodičia nie sú

schopní spoločne konštruktívne riešiť ani základné potreby dieťaťa, čo je základným predpokladom pre striedavú starostlivosť. Otec napriek záujmu matky o maloletého, dieťa až na ojedinelé výnimky odmietol vydať matke, matku dieťaťa nepovažuje za dôležitú osobu v živote syna, nijakým spôsobom nevedie dieťa k pozitívnemu vzťahu k matke, dokonca pripustil, aby maloletý jeho partnerku oslovoval „mama“. V určitom období matke neumožnil dieťa vidieť skoro rok. Napriek intervenciám zo strany kolízneho opatrovníka, na ktorého sa matka z dôvodu nemožnosti styku so synom obracala, ako i dohováraniu zo strany súdu, otec až po pojednávaní, ktoré sa konalo vo februári 2020, matke styk umožnil a to len v jednom prípade i keď matka aj po prevzatí dieťaťa otcom v máji 2020 intenzívne prejavovala záujem o styk so synom. Svoj postoj k matke v záujme dieťaťa otec nezmenil ani počas celého konania, dokonca i na pojednávaní, na ktorom súd vo veci rozhodol, matku dieťaťa nazval primitívnou osobou. Súd tiež poukazuje na to, že otec síce zabezpečuje základné potreby dieťaťa na požadovanej úrovni, avšak v jeho starostlivosti je zanedbaný osobnostný rozvoj maloletého, nebola zabezpečená pravidelná dochádzka dieťaťa do materskej školy a odbornú pomoc pre dieťa začal otec riešiť až v auguste 2020 (logopéd), zrejme na základe doporučenia znalca. Podľa názoru súdu, otec nevytvára podmienky pre rozvoj vzťahových väzieb dieťaťa s matkou, súrodencami maloletého a ďalšou rodinou matky. Týmto postojom otec čiastočne prejavil svoju výchovnú nespôsobilosť, nakoľko pri posudzovaní toho, či ten ktorý rodič je výchovne spôsobilý - súd hodnotí aj to, ako sa daný rodič správa k druhému rodičovi, a či svojim konaním v dieťati nevyvoláva k druhému rodičovi negatívny vzťah. Matka sa javí ako rodič zrelší, stabilnejší, nespochybnuje rolu otca v živote dieťaťa. Pokiaľ sa dieťa nachádzalo (od marca do mája) v jej starostlivosti, sama cestou družky otca ho informovala ohľadne dieťaťa, ktorú skutočnosť otec nepoprel. Nebolo zistené, že by matka spochybňovala vzťah dieťaťa k otcovi. Taktiež kolízny opatrovník nesignalizoval súdu, že matka zanedbávala starostlivosť o svoje ďalšie mal. deti, o ktoré sa stará osobne. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečie dieťaťa, bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného, citového vývinu dieťaťa, okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom, ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti, podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvoma rodičmi, súrodencami a inými blízkymi osobami (článok 5 Zákona o rodine). V súlade s predmetným zákonným ustanovením, po zhodnotení pomerov na strane oboch rodičov, ich správania sa a všetkých ich prejavov, či už pred súdom alebo kolíznym opatrovníkom, preferujúc najlepší záujem maloletého dospel súd k záveru, že v súčasnosti sú na strane matky pre výchovu dieťaťa vhodnejšie pomery, než je tomu na strane otca, z ktorého dôvodu mal. W. X. zveril do jej osobnej starostlivosti.

20. Súčasťou rodičovských práv a povinností je najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, zastupovanie maloletého a správa jeho majetku (§ 28 ods. 1 Zákona o rodine). Súd rozhodol, že obaja rodičia sú oprávnení mal. dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok, keďže žiaden z rodičov svojich rodičovských práv a povinností nebol pozbavený, tieto mu neboli obmedzené, prípadne ich výkon pozastavený.

21. Otec má v živote dieťaťa nezastupiteľnú úlohu ako mužský prvok, z ktorého dôvodu súd jeho styk s mal. dieťaťom upravil v takom rozsahu, aby nedošlo k prerušeniu, resp. ochladeniu citových väzieb syna k otcovi, práve naopak, aby sa tieto mohli utužovať a rozvíjať a aby otec cestou realizácie styku i keď len v obmedzenom rozsahu sa mohol na výchove svojho syna naďalej podieľať. Pri určení rozsahu styku, súd prihliadol na vek dieťaťa, jeho vzťahy k obojmu rodičom, výkon práce oboch rodičov ako i vzdialenosť ich bydlísk.

22. Prihliadnuc na výšku príjmov rodičov, ich celkové majetkové pomery, počet vyživovacích povinností ako i na odôvodnené potreby maloletého dieťaťa súd rozhodol i o výživnom zo strany rodičov k maloletému za obdobie odo dňa začatia konania.

23. Zo strany matky určil súd odo dňa začatia konania, t.j. 10.04.2019 do 18.03.2020 a od 05.05.2020 výživné vo výške 60,- eur mesačne. Zročné výživné súd od 10.04.2019 do dňa rozhodnutia súdu zo strany matky vyčíslil na 712,38 eur, pričom zohľadnil matkou už uskutočnené plnenia v tomto období. Matka mala zaplatiť celkovo sumu 932,38 eur (apríl 2019, 60,- eur : 30 dní = 2,- eur x 20 dní + máj 2019 až február 2020 60,- eur x 10 mesiacov + marec 2020 60,- eur : 31 dní = 1,94 eur x 18 dní + alikvótna časť za mesiac máj 2020, t.j. 7,76 eur + s mesiace x 60,- eur (za obdobie jún až september 2020), pričom uhradila preukázateľne sumu 220,- eur. Zročné výživné je povinná do rúk otca zaplatiť do 90 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

24. Zo strany otca určil súd výživné vo výške 100,- eur mesačne jednak za obdobie od 19.03.2020 do 04.05.2020, nakoľko v tomto období sa maloletý nachádzal v starostlivosti matky a otec na jeho výživu neprispieval ako i odo dňa právoplatnosti rozsudku, nakoľko maloletý sa zatiaľ nachádza v jeho faktickej starostlivosti. Za obdobie od 19.03. do 04.05.2020 otcovi na výživnom vznikla zaostalosť vo výške 154,91 eur (marec 100,- eur : 31 dní = 3,23 eur x 13 dní + 1 mesiac x 100,- eur + alikvótna časť za 5 dní mesiaca máj, t.j. 12,92 eur), ktorú je povinný zaplatiť do rúk matky do 30 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

25. I napriek záverečnému vyjadreniu kolízneho opatrovníka ohľadne zváženia prípadného uloženia výchovného opatrenia rodičom, súd o uložení výchovného opatrenia ex offio konať nezačal, nakoľko z rozhodovacej činnosti je súdu známe, že v dôsledku pandémie v súvislosti s COVID - 19 sa v r. 2020 nariadené výchovné opatrenia v prevažnej väčšine nemohli zrealizovať. V tejto súvislosti však súd poukazuje na to, že je i v kompetencii samotného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, aby v prípade nezlepšenia komunikácie rodičov, výchovné opatrenie bolo nariadené na úpravu vzťahov rodičov samotným úradom.

26. Výrokom X. súd uložil každému z rodičov nahradiť trovy štátu vzniknuté znaleckým dokazovaním vo výške 242,- eur, t.j. 1-inu z celkového znalečného, do 60 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku na účet Okresného súdu Levice.

27. O náhrade trov konania rozhodol súd v súlade s § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). 11 10P/65/2019

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa civilného mimosporového poriadku (iná ako peňažná povinnosť týkajúca sa maloletého, resp. podľa osobitného zákona (exekučný poriadok). Rozsudok v časti výživného je vykonateľný doručením (§ 44 CMP).